

Vraag	Antwoord	Scores
24 maximumscore 2		
Uit het antwoord moet blijken dat		
• de essentiële aminozuren (die een uur na het eten van eendenkroos in het bloed aanwezig zijn) afkomstig moeten zijn uit verteerde eiwitten (van het eendenkroos).		1
• essentiële aminozuren niet in het lichaam van de mens gevormd kunnen worden. / niet-essentiële aminozuren in het lichaam van de mens gevormd zouden kunnen zijn.		1
25 maximumscore 1		
voorbeelden van een juist antwoord:		
– Bij verticale landbouw is er geen uitspoeling van meststoffen.		
– laag waterverbruik mogelijk		
– minder bestrijdingsmiddelen nodig		
– minder last van dieren, zoals slakken, die van de planten eten		
– minder grote machines nodig die fossiele brandstoffen gebruiken		
– minder stikstofbelasting van natuurgebieden		
– Er is minder transport nodig omdat de bedrijven dicht bij de consumenten kunnen staan.		

De Bajau

26 maximumscore 2		
1 onjuist		
2 juist		
3 onjuist		
indien drie nummers correct		2
indien twee nummers correct		1
indien minder dan twee nummers correct		0
27 C		1
28 B		1
29 maximumscore 1		
hemoglobine		
30 maximumscore 1		
Uit het antwoord moet blijken dat het DNA in alle (lichaams)cellen hetzelfde is / wangslijmvliescellen hetzelfde DNA hebben als miltcellen.		
31 B		1

Vraag	Antwoord	Scores
32	maximumscore 2	
	Uit het antwoord moet blijken dat	
	Bajau-vrouwen worden vergeleken met Saluan-vrouwen.	1
	de (gemiddelde) miltgrootte van de Bajau-vrouwen groter is (dan die van de Saluan-vrouwen).	1
	of	
	Bajau-kinderen worden vergeleken met Saluan-kinderen.	1
	de (gemiddelde) miltgrootte van de Bajau-kinderen groter is (dan die van de Saluan-kinderen).	1
	of	
	niet-duikende Bajau(-mannen) worden vergeleken met niet-duikende Saluan(-mannen).	1
	de (gemiddelde) miltgrootte van de niet-duikende Bajau(-mannen) groter is (dan die van de niet-duikende Saluan-mannen).	1
	of	
	duikende Bajau(-mannen) worden vergeleken met niet-duikende Bajau(-mannen).	1
	bij deze groepen de milt (gemiddeld ongeveer) dezelfde omvang heeft.	1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Het tweede scorepunt kan alleen worden toegekend als het eerste scorepunt is behaald.</i>	
33	maximumscore 2	
	1 wel	
	2 wel	
	3 niet	
	indien drie nummers correct	2
	indien twee nummers correct	1
	indien minder dan twee nummers correct	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

34 maximumscore 3

Uit het antwoord moet blijken dat

- er genetische variatie is in miltgrootte. / er mutaties zijn opgetreden die leidden tot een grotere milt. 1
- mannen met een grotere milt meer voedsel konden verzamelen, / diepere duiken konden overleven, 1
- (waardoor) deze mannen een hogere fitness hadden. / meer voortplantingssucces hadden. 1

Opmerking

Als een kandidaat antwoordt dat mannen die diep kunnen duiken aantrekkelijker waren voor vrouwen, het tweede scorepunt toekennen.

Gevaarlijke sporen

35 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat

- de slijmcellen slijm maken waardoor de sporen blijven plakken. / waardoor de sporen weggevangen worden. 1
- de trilhaarcellen het slijm (met sporen) afvoeren (richting slokdarm). 1

Opmerking

Het eerste scorepunt alleen toekennen als zowel de productie als het effect van slijm is benoemd.

36 maximumscore 1

(alleen) 2/celkern én 3/celwand én 4/vacuole

37 C 1